

12 Δεκεμβρίου 2016

Προϊστορική Ελλάδα: Προτιμούσαν το κρέας παρά το γάλα

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

H

παραγωγή και η χρήση γαλακτοκομικών προϊόντων ήταν εξαπλωμένη σε όλη τη βόρεια πλευρά της Μεσογείου από την Ανατολία έως την Ισπανία – με εξαίρεση την Ελλάδα, όπου η κτηνοτροφία έδινε έμφαση περισσότερο στο κρέας. Αυτό είναι το συμπέρασμα μιας νέας διεθνούς επιστημονικής έρευνας με ελληνική συμμετοχή.

Οι επιστήμονες και αρχαιολόγοι «χαρτογράφησαν» την εμφάνιση και την επέκταση της παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων στην περιοχή της Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής (Λεβάντε), αναλύοντας οργανικά υπολείμματα λιπιδίων σε 567 κεραμικά θραύσματα από σκεύη μαγειρέματος, καθώς και οστεο-αρχαιολογικά δεδομένα από εξημερωμένα ζώα που βρέθηκαν σε 82 περιοχές, μεταξύ των οποίων αρκετές στην Ελλάδα. Όλα τα ευρήματα χρονολογούνταν μεταξύ της έβδομης και της πέμπτης χιλιετίας προ Χριστού.

Μια βασική διαπίστωση ήταν ότι ενώ τόσο στη δυτική όσο και στην ανατολική Μεσόγειο βρέθηκαν σαφή στοιχεία για την παραγωγή και χρήση γάλατος, δεν ίσχυε στον ίδιο βαθμό κάτι τέτοιο στη βόρεια και στην κεντρική Ελλάδα, όπου η συχνή ανεύρεση οστών χοίρων δείχνει μια μεγαλύτερη εξάρτηση από την παραγωγή και την κατανάλωση κρέατος παρά γάλατος.

Οι ερευνητές από πολλές χώρες (Βρετανία, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Ελλάδα), με επικεφαλής τη Μέλανι Ρόφρετ-Σαλκ του βρετανικού Πανεπιστημίου του Μπρίστολ, έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών των ΗΠΑ (PNAS). Στη μελέτη συμμετείχε η Ντουσάνκα-Χριστίνα Ούρεμ-Κώτσου, επίκουρη καθηγήτρια προϊστορικής αρχαιολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Οι επιστήμονες εκτιμούν ότι οι περισσότερες περιοχές της βόρειας (ευρωπαϊκής) Μεσογείου άρχισαν να εκτρέφουν ζώα για την παραγωγή γάλατος (πρόβατα, κασίκες, βοοειδή) μόλις τα εξημέρωσαν μεταξύ του 8500 και του 7000 π.Χ.

Η στροφή στα γαλακτοκομικά προϊόντα είχε σημαντικές επιπτώσεις στον πολιτισμό, στη βιολογία και στην οικονομία των πρώιμων νεολιθικών κοινοτήτων, που αποτελούνταν από γεωργούς-κυνηγούς-βοσκούς. Σταδιακά το DNA των ανθρώπων αυτών απέκτησε την κατάλληλη μετάλλαξη, ώστε ο οργανισμός τους να μπορεί να μεταβολίσει την λακτόζη, το βασικό σάκχαρο του γάλακτος (αν και μέχρι σήμερα ορισμένοι άνθρωποι πάσχουν ακόμη από σχετική δυσανεξία).

Σύμφωνα με τη μελέτη, όπως αναφέρει το ΑΠΕ- ΜΠΕ, οι πρώτες αγροτικές-κτηνοτροφικές κοινότητες στην Ανατολία (σημερινή Τουρκία) και στην Εγγύς Ανατολή χρησιμοποίησαν τα πρώτα κεραμικά που δημιούργησαν, για να επεξεργαστούν το γάλα των ζώων τους. Η πρακτική αυτή επεκτάθηκε προς τα

δυτικά κατά μήκος των βόρειων ακτών της Μεσογείου, μαζί με την μετανάστευση των εξ Ανατολής γεωργών-κτηνοτρόφων.

Όμως στη βόρεια Ελλάδα παρατηρείται σχετική απουσία τέτοιων καταλοίπων γάλατος μέσα σε κεραμικά, σε αντίθεση με την αφθονία τους στη βορειοδυτική Μεσόγειο. Αυτό, κατά τους ερευνητές, σε συνδυασμό με τα συχνά ευρήματα οστών χοίρων και όχι ζώων που παράγουν γάλα, δείχνει ότι οι νεολιθικές κοινότητες στην περιοχή της Ελλάδας έδειχναν προτίμηση στην κτηνοτροφία με στόχο την κατανάλωση κρέατος.

Το γιατί μπορεί να συνέβαινε αυτό, δεν είναι σαφές, αλλά οι ερευνητές εκτιμούν ότι πιθανώς έπαιξαν ρόλο περιβαλλοντικοί και πολιτισμικοί παράγοντες.

Πηγή: kathimerini.gr